

Ergonomikas nozīme biznesa attīstībā

*Henrijs Kaļķis, Irina Rezepina, Valdis Kaļķis¹,
Inga Altāne, Lauma Legzdiņa, Paula Krumholce*

Rīgas Stradiņa universitāte, Eiropas studiju fakultāte, Latvija

¹ Latvijas Universitāte, Ergonomisko pētījumu centrs

Ievads. Ikvienu Latvijas organizāciju ietekmē straujās pārmaiņas darba tirgū, veidojas jauns darba saturs un darba organizācija. Vairāki pētījumi liecina, ka Latvijā darba devēji nepietiekami izprot ergonomisko risku ietekmi uz biznesa efektivitāti, netiek padziļināti analizēti un novērtēti ergonomiskie riski, netiek radīti ērti, droši darba apstākļi (*Fit for work*, 2012; H. Kaļķis, 2013). Tāpēc rodas jautājums, kā organizāciju vadītāji plāno sasniegt augstus darba rādītājus un organizācijas konkurētspēju ilgtermiņā, ja netiek nodrošināta drošība, ērtības un labklājība darba vietās.

Darba mērķis. Pētījuma mērķis bija izzināt, vai Latvijas uzņēmēji izprot ergonomisko risku un preventīvo pasākumu nozīmi biznesa efektivitātes nodrošināšanā.

Materiāls un metodes. Pētījumā tika lietota kvantitatīvā un kvalitatīvā datu analīze. Piedalījās 75 respondenti no maziem, vidējiem un lieliem uzņēmumiem, galvenokārt organizāciju vadības pārstāvji. Respondenti tika atlasīti pēc nejaušības principa.

Rezultāti. Pētījumā veiktā analīze Latvijas uzņēmumos pierādīja, ka 50% izprot ergonomikas nozīmi biznesa efektivitātes veicināšanā, tomēr tikai 21% respondentu atzina, ka iesaista darbiniekus ergonomikas problēmu risināšanā. 35% aptaujāto vadītāju atzina, ka vadītājs ievēro darbinieku viedokļus par nepieciešamajiem uzlabojumiem, tomēr 25% atzina, ka būtu nepieciešami krasi uzlabojumi darbinieku līdzdalības veicināšanā. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka aptaujātajās organizācijās netiek veikta darbinieku iesaistīšana lēmumu pieņemšanā, mērķu noteikšanā, t. sk. ergonomisko risinājumu aktivitātēs. Aptaujas rezultāti liecina, ka lielākā daļa respondentu (65%) vēlas apgūt jaunas metodes ergonomikas ieviešanai uzņēmumos.

Secinājumi. Darbinieki nav motivēti līdzdarboties ergonomisko risinājumu ieviešanā, kā arī organizācijas vadība nepietiekami pārziņa ergonomikas nozīmi uzņēmumu biznesa efektivitātes nodrošināšanā. Tika izstrādāti priekšlikumi Latvijas Ergonomikas biedrībai organizēt vairāk praktisku semināru un apmācību uzņēmējiem par ergonomiku un tās nozīmi mūsdienu biznesa efektivitātē.